

پدافند غیر عامل چیست؟

هر اقدام غیر مسلحانه‌ای که موجب کاهش آسیب پذیری نیروی انسانی، ساختمان‌ها، تاسیسات، تجهیزات، اسناد و شریان‌های کشور در مقابل عملیات خصمانه و مخرب دشمن گردد، پدافند غیرعامل (Passive Defense) خوانده می‌شود. به بیان ساده‌تر پدافند غیرعامل، مجموعه اقداماتی است که انجام می‌شود تا در صورت بروز جنگ، خسارات احتمالی به حداقل میزان خود برسد.

هدف از اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل کاستن از آسیب‌پذیری نیروی انسانی و تجهیزات حیاتی و حساس و مهم کشور علی‌رغم حملات خصمانه و مخرب دشمن و استمرار فعالیت‌ها و خدمات زیر بنایی و تامین نیازهای حیاتی و تداوم اداره کشور در شرایط بحرانی ناشی از جنگ است.

به عنوان مثالی ساده، از پدافند غیرعامل می‌توان به استتار، اختفا و ایجاد سرپناه برای تاسیسات مهم و استراتژیک اشاره کرد.

در پدافند عامل فقط نیروهای مسلح مسئولیت دارند. در حالی که در پدافند غیرعامل تمام نهادها، نیروها، سازمان‌ها، صنایع و حتی مردم عادی می‌توانند نقش مؤثری بر عهده گیرند.

اهداف پدافند غیر عامل :

- ایمنی سازی مراکز حیاتی، حساس و مهم.
- توسعه کمی و کیفی نیروی انسانی متخصص.
- ارتقاء قابلیت بقا و حفظ کشور در شرایط بحران.
- افزایش آستانه مقاومت ملی و تقویت مولفه های مقاومت در مقابل تهدیدات.
- فرهنگ سازی و ایجاد باور عمومی در مورد تاثیر پدافند غیر عامل در کاهش آسیب پذیری.
- کسب امنیت پایدار در توسعه و پایدار سازی زیرساخت های حیاتی کشور.
- تحقیق و پژوهش، تولید علم و فناوری و فرهنگ سازی و تبدیل آن به معارف عمومی.
- تکمیل چرخه دفاعی کشور و تعامل مثبت با دفاع عامل و پدافند غیر عامل.
- نهادینه کردن رعایت اصول و ضوابط پدافند غیر عامل در طرح های توسعه منتهی به ایجاد مراکز طبقه بندی.
- کاهش مجموعه آسیب پذیری های کشور و نمایان نمودن اقتدار ملی ناشی از آن به عنوان یکی از مولفه های بازدارندگی.
- به حداقل رسانیدن تاثیر تهدیدات نظامی دشمن بر زیرساخت های حیاتی، حساس و مهم.
- توسعه کمی و کیفی ظرفیت و توان اجرایی پدافند غیر عامل در بدنه مهندسی کشور (مشاوره و اجرا).

کتاب شناسی و شناخت راه های نفوذ :

جاسوسی صنعتی و نفوذ سرویس های امنیتی غربی

بهترین نتایج لزوماً از طریق فعالیت های غیرقانونی یا غیراخلاقی به دست نمی آید، بلکه بهترین روش مؤثر در جاسوسی صنعتی، بهره برداری خلاق از اطلاعاتی است که از طریق تحلیل های دقیق به دست می آید.

پس از مطرح شدن مسئله زمینه های نفوذ در کشور توسط رهبری، لازم به نظر می رسد که برخی مولفه های مربوط به جاسوسی و نفوذ ضمن آشنایی و تبیین برای فضای عمومی جامعه، بصیرت افزایی را مد نظر قرار داد.

در این گزارش به کتاب "راهنمای جاسوسی صنعتی" که نویسنده آن هوگو کورن وال می پردازیم.

در این کتابی می خوانیم که تقریباً هر فردی ممکن است مشتری یا طالب جاسوسی صنعتی، یا قربانی آن باشد. البته این امر به طور بالقوه وجود ندارد. دلایلی مانند پیشرفت های فن آوری، تغییر سبک های مدیریت شرکتها، نیازهای حقوقی جدید در مورد افشاکاری های اطلاعاتی و افشایش حرفه هایی چون "کارشناسان اطلاعاتی" همه باعث شده تا جاسوسی صنعتی براحتی انجام گیرد.

کتاب راهنمای جاسوسی صنعتی به شما می گوید که جاسوسی صنعتی چگونه انجام می گیرد؟ این کتاب مجموعه جاسوسی تجاری را تشریح می کند. یعنی می گوید جاسوسی چگونه انجام می شود، چگونه دیگران ممکن است در مورد شما جاسوسی کنند و منابع، رشته ها، فناها و فن آوریهای موجود که در خدمت عوامل جاسوسی صنعتی است کدامها است؟

این کتاب همچنین روشهای پنهان کاری، کاهش ریسک ها، جلوگیری از جاسوسی و ضد جاسوسی را توضیح می دهد. کتاب شامل چهارده فصل است. در این فصلها به موضوعاتی چون یافتن برتری نسبت به رقیبهای تجاری یا اقتصادی، ادغام شرکتهای، برداشتن گام اول در خرابکاری برنامه ریزی شده، کسب اطلاعات تحت پوشش خبرنگاری و دفاع از خود در مقابل جاسوسان پرداخته شده است.

البته اکثر کارها و فعالیت های جاسوسی صنعتی که در این کتاب به آنها پرداخته شده غیر قانونی نیست. مثلا در حال حاضر کارهایی چون استراق سمع یا استفاده از ابزار های جاسوسی الکترونیکی چون میکروفن گذاری از نظر قضایی قابل تعقیب هستند اما اقدامهای دیگری وجود دارند که قابل ردیابی نمی باشند، چه رسد به این که بخواهیم در مورد آنها به قانون متوسل شویم.

از مطالب این کتاب خواننده متوجه می شود که بهترین نتایج، لزوما از طریق فعالیت های غیر قانونی یا غیر اخلاقی به دست نمی آید، بلکه بهترین روش مؤثر در جاسوسی صنعتی، بهره برداری خلاق از اطلاعات است که از طریق تحلیل های دقیق به دست می آید.

دلایل مبادرت به جاسوسی صنعتی احتمالا می تواند هر یک از موارد ذیل باشد:

تلاش برای شکل دادن به برنامه های تجاری خود، کسب برتری اقتصادی در مقابل رقیب، کسب تحقیقات مربوط به بازار با کمترین هزینه ممکن، کاهش هزینه های پژوهشی و توسعه صنایع خود از طریق کسب اطلاعات مربوط به دستاوردهای دیگران در همین زمینه، کسب فن آوری جدید با حداقل هزینه، افزودن بر لیست مشتریان خود از طریق پی بردن به لیست مشتریان رقیبان، کسب اطلاعات لازم در خصوص "تحلیل رقبا" جلوگیری از جاسوسی دیگران در مورد فعالیت های خود و غیره.

از نظر نویسندگان در اختیار داشتن یا کسب اطلاعات دقیق تجاری، در کسب موقعیت تجاری بسیار حایز اهمیت است. کتاب به نحوه کسب اطلاعات از شرکتهای را تشریح کرده است. همچنین راجع به کسب اطلاعات در خصوص افراد است. البته مواردی راجع به کسب اطلاعات در زمینه محصولات، پژوهش و توسعه شرکتهای پرداخته است. در همین راستا در خصوص تدبیرهای ضد جاسوسی هم مواردی آورده شده است. وضعیتی که یک شرکت، قربانی جاسوسی از سوی دیگران می شود.

وزیر کشور در پیامی به مناسبت گرامیداشت هفته پدافند غیرعامل:

[پیشرفت در اجرای الزامات پدافند غیرعامل موجب استحکام مبانی اقتدار حاکمیتی است](#)

وزیر کشور گفت: پیشرفت و توفیق در اجرای الزامات پدافند غیرعامل به معنای استحکام مبانی اقتدار حاکمیتی و امنیت ملی است.

به گزارش پایداری ملی به نقل پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، عبدالرضا رحمانی فضل‌ی وزیر کشور به مناسبت گرامیداشت هفته پدافند غیرعامل پیامی را منتشر کرد.

متن کامل این پیام به شرح زیر است:

پدافند غیرعامل به عنوان یکی از ساده‌ترین راه‌ها، کم هزینه‌ترین شیوه‌ها و صلح آمیزترین روش‌های دفاع یک دولت و ملت در مقابل دشمنان خود؛ از جمله مهمترین عوامل اقتدار و توفیق دولت‌ها در حفظ و گسترش امنیت ملی و زمینه ساز توسعه متوازن و پایدار و عامل دستیابی به رفاه و توسعه همه جانبه است.

این امر بخصوص در دورانی که دولت‌های استکباری مستمراً در حال فتنه و دسیسه علیه جمهوری اسلامی ایران به لحاظ قرار گرفتن در موقعیت ژئوپولیتیکی بسیار حساس و داشتن نظام منحصر بفرد مردم سالاری دینی و به طبع آن وجود دشمن می‌باشد از اهمیت مضاعفی برخوردار است.

پدافند غیر عامل مجموعه اقداماتی است که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابله با تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن است. اندیشه و تامل در این تعریف نشان دهنده ارتباط ناگسستنی بین الزامات پدافند غیرعامل و امنیت ملی و داخلی کشور است. به عبارت بهتر هرگونه پیشرفت و توفیق در اجرای الزامات پدافند غیرعامل به معنای استحکام مبانی اقتدار حاکمیتی و امنیت ملی است. کشور عزیزمان ایران اسلامی به عنوان مهم‌ترین کشور اثرگذار در منطقه پراشتهاب غرب آسیا که از یک سو دارای تاثیر بالا در عرصه بین الملل می‌باشد و از سوی دیگر آرمانگرایی و پی‌ریزی جامعه اسلامی را دنبال می‌کند، نیازمند برنامه‌ریزی منسجم، گسترده و مطلوب در حوزه پدافند غیر عامل است.

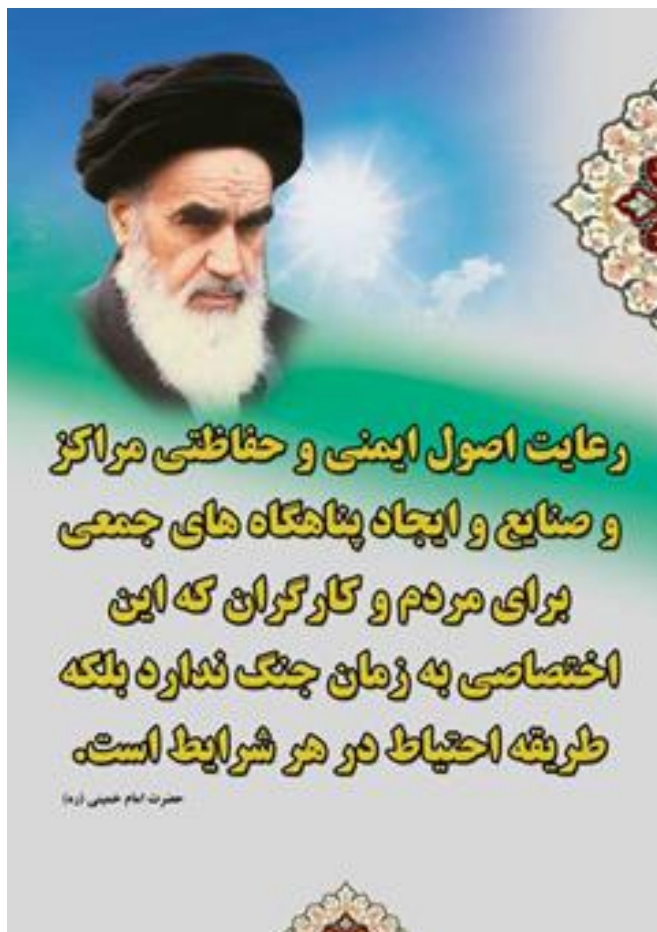
نگاه بلند و عمیق رهبر عظیم‌الشان انقلاب اسلامی و فرمایشات معظم له مبنی بر اینکه «پدافند غیرعامل مثل مصونیت سازی بدن انسان است، از درون ما را مصون می‌کند. پدافند غیرعامل یک اصل خواهد بود، برای همیشه نه برای یک مقطع خاص»؛ حاکی از نقش، اهمیت و جایگاه این مقوله در مصون سازی و فراهم نمودن بسترهای امن توسعه پایدار است.

در آستانه فرارسیدن روز پدافند غیرعامل و بزرگداشت هفته آن این احساس نیاز وجود دارد که با تبیین ابعاد مختلف این راهبرد اساسی، اهمیت فرهنگ سازی و نهادینه شدن پدافند غیرعامل در جامعه مورد تاکید بیشتری واقع شود و برای توفیق در آن سیاست گذاری و برنامه ریزی منسجم تمهید گردد. در این راستا وزارت کشور به عنوان مسئول پیشبرد سیاست‌های حاکمیتی نظام در اقصا نقاط کشور و همچنین عضویت در کمیته دائمی پدافند غیرعامل تمام مساعی خود را بکار گرفته و خواهد گرفت.

در پایان با گرامیداشت روز و هفته پدافند غیرعامل لازم می‌دانم ضمن تکریم و ارج نهادن به همه تلاشها و اقدامات صورت گرفته از سوی نهادهای مرتبط با موضوع از جمله سازمان پدافند غیرعامل کشور، از تلاشگران این عرصه خصوصاً همکاران حوزه پدافند غیرعامل در ستاد وزارت کشور و استانداریهای سراسر کشور تشکر و قدردانی نمایم.

در این ایام سرشار از نور و صفای حماسه حسینی، توفیق همگان را در سایه توجهات حضرت ولی عصر(عج) و تحت هدایت های حکیمانه رهبر فرزانه انقلاب اسلامی حضرت آیت الله العظمی خامنه ای «مدظله العالی» از خداوند متعال مسئلت دارم.

طرح پوستر های تدابیر پدافند غیرعامل :

**امروز اهمیت پدافند غیر عامل
قاعدتاً برای مسئولین بایستی
شناخته شده باشد اهتمام شما
کار را پیش می برد.**

مقام معظم رهبری، فرماندهی کل قوا
حضرت امام خامنه ای

چشم انداز (پدافند غیر عامل)

- دارای عزم ملی و باور عمومی در مسئولین و مردم نسبت به رعایت اصول پدافند غیر عامل .
- برخوردار از اصول پدافند غیر عامل جامع، توسعه یافته و نهادینه شده .
- توانمند در تامین حداکثر ایمنی و پایداری و به حداقل رسانیدن آسیب پذیری زیر ساخت های مرتبط در مقابل تهدیدات دشمن .
- قادر به ایفای نقش اساسی در حراست و حفظ استقلال، تمامیت ارضی و سرمایه های ملی در چرخه نظام دفاعی امنیتی کشور .
- برخوردار از آمایش سرزمینی مناسب و متکی به ویژگیهای جغرافیایی، جمعیتی و فرهنگی و اصول دفاع غیر عامل در حوزه مختلف با رعایت توزیع و پراکندگی موزون سرمایه ها و فعالیت ها در عرصه ایمن جغرافیا
- توانمند در تولید دانش فنی و برخوردار از پشتوانه تحقیقاتی و پژوهشی در زمینه پدافند غیر عامل با تاثیر بازدارندگی بالا و با موفقیت ممتاز در سطح منطقه .
- دارای پشتوانه فرهنگی و حقوقی و قانونی جامع در سطح کشور با قابلیت تامین و اجرای الزامات و ضوابط مربوطه .
- برخوردار از نظام یکپارچه، هماهنگ و کارآمد پدافند غیر عامل کشور با قابلیت تعامل سازنده و پیشبرنده با دولت در زمینه اعمال تدابیر دفاعی امنیتی در بخش های مختلف .